

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

Кафедра шкільної педагогіки, психології та окремих методик

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

навчальних робіт

О.В. Когутюк

2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОКП 10 ПЕДАГОГІКИ**

Підготовки – бакалаврів

Галузі знань – 01 Освіта / Педагогіка

**Спеціальності – 014.01 Середня освіта (Українська мова і
література)**

Денна форма навчання

Філологічний факультет

2022-2023 навчальний рік

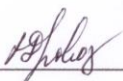
Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка» для студентів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук Шевчук О. В.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри шкільної педагогіки, психології та окремих методик (Протокол № 1 від 29 серпня 2022 року)

Завідувач кафедри
шкільної педагогіки, психології
та окремих методик

Дровозюк Л.М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова
Модулів – 2	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки 2-й, 3-й
Змістових модулів – 4		Семестр 4, 5
Загальна кількість годин – 150		Лекції – 52 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: у 4 семестрі аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 1, 12; у 5 семестрі аудиторних – 3, самостійної роботи студента – 1, 25.		Освітній ступінь: Бакалавр
		Самостійна робота – 38 год.
		Вид контролю: Усний іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка» є оволодіння здобувачами вищої освіти компетенціями у галузі педагогіки, усвідомлення мети, завдань педагогічної діяльності, здатність провадити освітню діяльність у закладах загальної середньої освіти згідно сучасних суспільних вимог, досягнень педагогічної науки, інноваційного педагогічного досвіду.

Завданнями навчальної дисципліни «Педагогіка» є:

- формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків вчителя, викладача, педагога;
- ознайомлення з історичним розвитком світової та української педагогічної думки, досягненнями сучасної педагогіки;
- формування основ педагогічного мислення, здатності аналізувати власну педагогічну діяльність та вносити корективи для її удосконалення;
- формування готовності до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях.

2.1. Компетентності

2.1.1. Загальні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю і невизначеністю педагогічних умов в закладах середньої освіти.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

2.1.2. Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних

особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методи й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти.

ПК 2. Здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, ураховуючи передовий український й міжнародний досвід.

2.1.3. Результати навчання (РН)

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички:*

РН1. *Відтворює* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховує* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН3. *Називає і аналізує* методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН4. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПРН 12. *Знає* та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

ПРН 13. *Володіє* формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, *уміє* відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.

ПРН 14. *Уміє* працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 150, із них 52 год. – лекції, 60 год. – практичні заняття, 38 год. – самостійна робота студента.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Педагогіка» завершується усним іспитом.

3. Програма навчальної дисципліни 4 семестр

Змістовий модуль 1.

Загальні основи педагогіки

Тема 1. Педагогіка – наука про виховання людини (лек. 2 год., практик. 2 год.)

Лекція 1. Предмет і завдання педагогіки. Суспільно-історичний характер виховання. Виникнення і розвиток педагогіки.

Основні педагогічні поняття (категорії): виховання, навчання, освіта, самоосвіта, самовиховання.

Система педагогічних наук (складові частини педагогіки): загальна, вікова (дошкільна, шкільна, дорослих), корекційна (спеціальна), галузева, соціальна педагогіка, історія педагогіки і школи, методика, народна педагогіка.

Взаємозв'язок педагогіки з іншими науками (філософією, психологією, соціологією, демографією, економікою, політикою, етикою, естетикою, літературою, фольклористикою, історією, етнографією, кібернетикою, біологією, віковою фізіологією, гігієною та іншими науками).

Практичне заняття 1. Виникнення виховання і педагогіки (2 год.)

Тема 2. Методи педагогічного дослідження (лек. 4 год., практик. 4 год.)

Лекція 2. Наукове дослідження з педагогіки. Поняття наукового дослідження. Складові наукового дослідження. Етапи проведення наукового дослідження з педагогіки.

Поняття методу педагогічного дослідження. Загальна характеристика методів педагогічного дослідження. Загальнонаукові методи дослідження: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, індукція, дедукція, абстрагування, конкретизація, моделювання. Методи педагогічного дослідження: емпіричні, теоретичні, математичні. Методика педагогічного спостереження. Методи опитування (усне і письмове; бесіда, інтерв'ю та анкетування); соціометрія; тестування. Педагогічний експеримент.

Практичне заняття 2. Методи педагогічного дослідження (2 год.)

Практичне заняття 3. Методика проведення педагогічного експерименту (2 год.)

Тема 3. Розвиток, соціалізація і виховання особистості (лек. 2 год., практ. 4 год.)

Лекція 3. Фактори розвитку особистості. Поняття про особистість. Фактори розвитку особистості. Роль спадковості і середовища у розвитку особистості. Роль виховання у розвитку особистості. Теорії розвитку особистості (біхевіоризм, фрейдизм, соціогенетичні теорії, персоналі стичні теорії). Дослідження особистості учня. Діагностичні методики.

Практичне заняття 4-5. Розвиток, соціалізація і виховання особистості (4 год.)

Тема 4. Учитель як організатор педагогічного процесу (лек. 4 год., практ. 4 год.)

Лекція 4. Особистість учителя у педагогічному процесі. Функції учителя. Педагогічні вимоги до особистості учителя. Педагогічні здібності. Авторитет учителя. Стилi педагогічного спілкування. Професійний стандарт учителя закладу загальної середньої освіти (2020 р.). Компетентності сучасного учителя. Загальні і професійні компетентності. Учитель як дослідник.

Практичне заняття 6. Вимоги до сучасного учителя. Професіограма учителя (2 год.)

Практичне заняття 7. Модульна контрольна робота 1 (2 год.)

Змістовий модуль 2.

Дидактика

Тема 5. Дидактика – теорія навчання (лек. 4 год., практ. 2 год.)

Лекція 5. Поняття про дидактику, її предмет, функції та завдання.

Дидактичні системи. Традиційна дидактична система. Педоцентрична дидактична система.

Лекція 6. Історія дидактики. Видатні представники дидактики: Я.А.Коменський, Й.Г. Песталоцці, Й. Герbart, А. Дістервег, К.Ушинський та ін. Їх внесок у розвиток дидактики.

Практичне заняття 8. Педагогічна діяльність Я. А. Коменського (2 год.)

Тема 6. Процес навчання (лек. 6 год., практ. 4 год.)

Лекція 7. Сутність, мета та структура навчання. Мета навчання. Цілепокладання у навчальному процесі. Навчання і пізнавальний розвиток особистості. Мотивація навчання. Пізнавальний інтерес та його розвиток і підтримання.

Лекція 8. Етапи та рівні засвоєння знань. Формування понять. Формування умінь і навичок. Компетентності. Формування ключових компетентностей в НУШ.

Лекція 9. Принципи навчання. Характеристика принципів навчання. Принцип систематичності та послідовності навчання. Принцип наочності навчання. Принцип свідомості і активності учнів у навчанні. Принцип доступності навчання. Принцип забезпечення міцності знань. Принцип науковості навчання. Принцип зв'язку навчання з життям, теорії з практикою. Принцип врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів у навчанні. Види навчання. Дистанційне навчання.

Практичне заняття 9. Мотивація навчання та її розвиток і стимулювання (2 год.)

Практичне заняття 10. Принципи навчання (2 год.)

Тема 7. Зміст освіти (лек. 2 год., практ. 4 год.)

Лекція 10. Поняття про зміст освіти. Теорії змісту освіти. Освітні галузі базової середньої школи. Інтеграція змісту освіти. Загальна характеристика змісту освіти сучасної школи. Навчальний план, програма, підручник, посібник. Вимоги до підручників та посібників. Державний освітній стандарт. Інтеграція змісту освіти у сучасній школі. Поняття інтеграції змісту освіти. Види та способи інтеграції змісту освіти.

Практичне заняття 11-12. Зміст освіти в НУШ (5-9 класи, 10-11 класи) (4 год.)

Тема 8. Методи та технології навчання (лек. 4 год., практ. 2 год.)

Лекція 11. Поняття про методи навчання. Класифікація методів навчання за джерелом знань: словесні, наочні, практичні. Класифікація методів навчання за характером пізнавальної діяльності учнів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий(евристичний метод),

дослідницький метод. Інтерактивні методи навчання.

Лекція 12. Поняття про технології навчання. Проектні технології навчання. Ігрові технології навчання. Інформаційно-комунікаційні технології навчання. Технології дистанційного навчання. Сучасні дослідження технологій навчання.

Практичне заняття 13. Методи та технології навчання (2 год.)

Тема 9. Форми організації навчання (лек. 2 год., практи. 2 год.)

Лекція 13. Поняття про форми організації навчання. Історія розвитку загальних форм організації навчання. Організаційні форми навчання. Класно-урочна система навчання. Урок як форма організації навчання. Типи і структура уроку. Вимоги до сучасного уроку у закладах загальної середньої освіти. Дистанційне навчання. Форми організації навчальної діяльності учнів на уроці. Навчальна діяльність у малих групах. Коопероване навчання. Позаурочні та позашкільні форми організації навчання. Домашня робота учнів.

Практичне заняття 14. Форми організації навчання в НУШ (2 год.)

Тема 10. Контроль навчальних досягнень та навчальної діяльності учнів (лек. 2 год., практи. 4 год.)

Лекція 14. Поняття контролю навчання. Функції контролю навчальної діяльності та навчальних досягнень учнів.

Види контролю навчання. Методи контролю навчання. Тестовий контроль. Оцінювання навчальних досягнень учнів. Формувальне оцінювання в НУШ. Вимоги до перевірки та оцінювання навчальних досягнень учнів. Моніторинг якості освіти.

Практичне заняття 15. Контроль навчання (2 год.)

Практичне заняття 16. Модульна контрольна робота 2 (2 год.)

Змістовий модуль 3.

Теорія виховання

Семестр 5

Тема 11. Процес виховання (лек. 2 год., практи. 2 год.)

Лекція 15. Поняття про виховання як складову педагогічного процесу. Концепції виховання. Дитиноцентризм сучасного виховання в Україні. Мета виховання. Завдання виховання. Історична обумовленість мети виховання. Мета

виховання у сучасній школі. Процес виховання. Етапи виховання. Механізми та закономірності виховання. Ідентифікація, емоційне обумовлювання, наслідування імітація, емоційне опосередкування, конформізм, вживання у соціальну роль.

Принципи виховання. Характеристика основних принципів виховання. Принцип безумовно позитивного ставлення до особистості. Опора на позитивне у дитині. Поєднання поваги до учня з вимогливістю до нього. Поєднання педагогічного керівництва з розвитком ініціативи і самодіяльності учнів. Прихованість виховних впливів. Систематичність, безперервність і наступність виховного впливу. Єдність і послідовність виховних впливів. Врахування вікових та індивідуальність особливостей учнів.

Практичне заняття 17. Принципи виховання (2 год.)

Тема 12. Методи і форми виховання (лек. 4 год., практи. 4 год.)

Лекція 16. Поняття про метод виховання. Класифікація методів виховання. Методи впливу на несвідоме і свідомість вихованця: навіювання, педагогічно доцільна самопрезентація учителя. Методи звернення до свідомості: переконування, дискусія, приклад. Методи організації поведінки вихованців: вимога, доручення, привчання, створення виховних ситуацій, рольова гра. Методи оцінювання і корекції поведінки: заохочення, зауваження, осуд.

Лекція 17. Форми виховання. Індивідуальні та колективні форми виховання. Педагогічні ситуації та їх розв'язання. Самовиховання та його роль у становленні особистості. Методи та прийоми самовиховання.

Практичне заняття 18. Методи виховання (2 год.)

Практичне заняття 19. Форми виховання (2 год.)

Тема 13. Зміст виховання в сучасній школі (лек. 2 год., практи. 2 год.)

Лекція 18. Поняття про зміст виховання. Мета, завдання та форми розумового виховання учнів. Мета, завдання та форми фізичного виховання. Мета, завдання та форми екологічного виховання учнів. Мета, завдання та форми естетичного виховання учнів. Мета, завдання та форми економічного виховання учнів.

Моральне виховання учнів. Зміст, форми та методи. Формування моральної свідомості та самосвідомості. Формування ціннісного ставлення до людини та культури поведінки.

Практичне заняття 20. Громадянське та патріотичне виховання учнів (2 год.)

**Тема 14. Виховання особистості в спільноті (колективі, родині) (лек. 4 год.,
практ. 4 год.)**

Лекція 19. Поняття про соціалізацію особистості. Умови позитивного впливу учнівської спільноти на особистість. Організація колективу класу. Методика ранкових зустрічей. Актив класу. Доручення у класі. Громадсько-корисна діяльність класу. Організація співробітництва учнів. Вироблення соціальних навичок. Дитячі та юнацькі самодіяльні організації. Дитяча організація «Пласт». Позашкільні освітні установи та співпраця школи і позашкільних освітніх закладів.

Лекція 20. Виховання особистості у родині. Роль сім'ї у розвитку особистості. Стили спілкування батьків з дітьми. Форми співробітництва школи і родини. Індивідуальна робота учителя та класного керівника з батьками.

Профілактика девіантної поведінки учнів. Поняття про девіантну поведінку учнів. Класифікація поведінкових відхилень. Причини девіантної поведінки учнів. Способи корекції девіантної поведінки. Протидія та профілактика булінгу. Діагностика вихованості учня.

Практичне заняття 21. Виховання особистості у спільноті (колективі). Виховання особистості в родині (2 год.)

Практичне заняття 22. Девіантна поведінка учнів та її профілактика (2 год.)

Тема 15. Вчитель-класний керівник (практ. 4 год.)

Практичне заняття 23. (2 год.) Функції класного керівника. Професіограма класного керівника (якості і властивості особистості, знання, уміння і навички: конструктивні, організаторські, комунікативні, діагностичні, прикладні, педагогічна техніка). Функції класного керівника (діагностична, організаторська, виховна, координаційна, стимулююча, здоров'язберезувальна. Планування роботи класного керівника. Дослідження міжособистісних стосунків у класному колективі. Методика соціометрії.

Практичне заняття 24. Модульна контрольна робота 3 (2 год.).

Змістовий модуль 4.

Генеza української педагогіки. Сучасне школознавство

Тема 16. Педагогічна думка Київської Русі та періоду козаччини (кінець ХУІ – по. ХУІІІ ст.) (лек. 2 год., практ. 2 год.)

Лекція 21. Педагогічна думка періоду Київській Русі та доби козаччини.. Пам'ятки педагогічної думки. Педагогічна думка доби козаччини. Братські школи та їх статuti. Козацька педагогіка. Розвиток педагогічних ідей в Острозькій та Києво-Могилянській академії.

Практичне заняття 25. Педагогічна діяльність та погляди Г.Сковороди (2 год.)

Тема 17. Педагогічна думка в Україні у ХІХ ст. (практ. 2 год.)

Практичне заняття 26. Розвиток педагогічної науки в Україні у ХІХ ст. Педагогічні ідеї М. Пирогова, К. Ушинського, М. Корфа, Х. Алчевської, О. Духновича, Т. Лубенця та ін.. Зміст, форми, методи навчання і виховання у загальноосвітніх навчальних закладах (народні школи, міські училища, земські школи, гімназії, прогімназії, реальні училища). Гімназія Павла Галагана у Києві.

Тема 18. Ідея української національної школи та її реалізація на початку ХХ ст. (лек. 2 год., практ. 2 год.)

Лекція 22. Становлення національної системи освіти у 1917-1920 рр. Типи навчальних закладів. Зміст освіти, методи, форми та засоби навчання. Педагогічна діяльність і погляди Б. Грінченка, С. Русової, І. Огієнка, Я. Чепіги, О. Музиченка, І. Франка.

Практичне заняття 27. Вплив ідей зарубіжної реформаторської та експериментальної педагогіки на педагогічну думку та школу України початку ХХ ст. (2 год.)

Тема 19. Освіта і педагогічна думка в Україні у другій половині ХХ – на поч. ХХІ ст. (лек. 2 год., практ. 2 год.)

Лекція 23. В.О. Сухомлинський – педагог-гуманіст. Педагогічна система В. О. Сухомлинського. В. Сухомлинський про особистість учня та її формування. Ідея навчання шестиліток. Уроки думки на природі. Про співпрацю школи і родини. Про учителя та вимоги до нього. Твори В. Сухомлинського «Серце віддаю дітям», «Сто порад учителеві», «Павлиська середня школа». Співзвучність ідей В. Сухомлинського та НУШ.

Практичне заняття 28. Педагогічна діяльність В. Сухомлинського. Педагогічні ідеї учителів-новаторів (В. Шаталов, О. Захарченко, М. Гузик, С. Логачевська та інші) (2 год.)

Тема 20. Сучасне школознавство (лек. 2 год., практи. 4 год.)

Лекція 24. Школознавство в Україні. Система освіти в Україні у сучасний період. Поняття про систему освіти, її елементи. Закон України «Про освіту», Закон України «Про повну середню освіту». Рівні та ступені освіти. Типи освітніх закладів. Управління освітою. Планування та облік роботи школи, основна документація. Внутрішній контроль, його роль в організації діяльності закладу освіти. Педагогічний колектив закладу освіти, його склад. Педагогічна рада, її роль в організації управління закладом освіти.

Завдання, зміст і форми методичної роботи у школі. Поняття про інноваційний педагогічний досвід. Форми та методи вивчення і впровадження педагогічного досвіду.

Практичне заняття 29. Методична робота в школі (2 год.)

Практичне заняття 30. Модульна контрольна робота 4 (2 год.)

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота
Семестр 4.								
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки								
1.	<i>Педагогіка - наука про виховання людини</i>	6	4	2	2	-	-	2
2.	<i>Методи педагогічного дослідження</i>	10	8	4	4	-	-	2
3.	<i>Розвиток, соціалізація і виховання особистості</i>	8	6	2	4	-	-	2
4.	<i>Учитель як організатор педагогічного процесу</i>	8	6	4	2	-	-	2
	<i>Модульна контрольна робота № 1</i>	2	2	-	2	-	-	-
	Разом за змістовим модулем 1.	34	26	12	14	-	-	8
Змістовий модуль 2. Дидактика								
5.	<i>Предмет і завдання дидактики. Історія дидактики</i>	8	6	4	2	-	-	2

6.	<i>Процес навчання</i>	14	10	6	4	-	-	4
7.	<i>Зміст освіти</i>	6	6	2	4	-	-	-
8.	<i>Методи та технології навчання</i>	8	6	4	2	-	-	2
9.	<i>Форми організації навчання в НУШ</i>	4	4	2	2	-	-	-
10.	<i>Контроль навчальної діяльності учнів</i>	6	4	2	2	-	-	2
	<i>Модульна контрольна робота № 2</i>	2	2	-	2	-	-	-
	Разом за змістовим модулем 2.	48	38	20	18	-	-	10
	Разом за 4 семестр	82	64	32	32	-	-	18
Семестр 5								
Змістовий модуль 3. Теорія виховання								
11.	<i>Процес виховання</i>	6	4	2	2	-	-	2
12.	<i>Методи і форми виховання</i>	10	8	4	4	-	-	2
13.	<i>Зміст виховання в сучасній школі</i>	8	4	2	2	-	-	4
14.	<i>Виховання особистості у спільноті (колективі, родині). Девіантна поведінка та її корекція</i>	10	8	4	4	-	-	2
15.	<i>Учитель - класний керівник</i>	4	2	-	2	-	-	2
	<i>Модульна контрольна робота № 3</i>	2	2	-	2	-	-	-
	Разом за змістовим модулем 3.	40	28	12	16	-	-	12
Змістовий модуль 4. Генеза української педагогіки. Сучасне школознавство								
16.	<i>Педагогічна думка Київської Русі та періоду козаччини (кінець XVI – поч. XVIII ст.)</i>	4	4	2	2	-	-	-
17.	<i>Педагогічна думка в Україні у XIX ст.</i>	4	2	-	2	-	-	2
18.	<i>Ідея української національної школи та її реалізація на початку XX ст.</i>	6	4	2	2	-	-	2
19.	<i>Освіта і педагогічна думка в Україні у другій половині XX – на поч. XXI ст.</i>	6	4	2	2	-	-	2
20.	<i>Сучасне школознавство</i>	6	4	2	2	-	-	2
	<i>Модульна контрольна робота № 4.</i>	2	2	-	2	-	-	-
	Разом за змістовим модулем 4	28	20	8	12	-	-	8
	Разом за 5 семестр	68	48	20	28			20
	Разом за навчальним планом	150	112	52	60	-	-	38

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1.	<i>Виникнення виховання і педагогіки</i>	2

2.	<i>Методи педагогічних досліджень</i>	2
3	<i>Методика проведення педагогічного експерименту</i>	2
4-5.	<i>Розвиток, соціалізація і виховання особистості</i>	4
6.	<i>Вимоги до особистості учителя. Професіограма учителя</i>	2
7.	<i>Модульна контрольна робота № 1</i>	2
Змістовий модуль 2.		
8.	<i>Педагогічна діяльність Я.А. Коменського</i>	2
9.	<i>Мотивація навчання та її розвиток і стимулювання</i>	2
10.	<i>Принципи навчання</i>	2
11-12.	<i>Зміст освіти в НУШ</i>	4
13.	<i>Методи та технології навчання</i>	2
14.	<i>Форми організації навчання в НУШ</i>	2
15.	<i>Контроль навчання</i>	2
16.	<i>Модульна контрольна робота № 2</i>	2
Разом за 4 семестр		32
Змістовий модуль 3.		
17.	<i>Принципи виховання</i>	2
18.	<i>Методи виховання</i>	2
19.	<i>Форми виховання</i>	2
20.	<i>Громадянське та патріотичне виховання учнів</i>	2
21.	<i>Виховання особистості у спільноті (колективі). Виховання особистості в родині</i>	2
22.	<i>Девіантна поведінка учнів та її профілактика</i>	2
23.	<i>Вчитель-класний керівник</i>	2
24.	<i>Модульна контрольна робота № 3</i>	2
Змістовий модуль 4.		
25.	<i>Педагогічна діяльність і погляди Г. Сковороди</i>	2
26.	<i>Розвиток педагогічної науки в Україні у XIX ст.</i>	2
27.	<i>Вплив реформаторської та експериментальної педагогіки на педагогічну теорію і практику в Україні на поч. XX ст.</i>	2
28.	<i>Педагогічна діяльність В. Сухомлинського. Педагогічні ідеї учителів-новаторів (В. Шаталов, О. Захарченко, М. Гузик, С. Логачевська та інші)</i>	2
29.	<i>Методична робота школи</i>	2
30.	<i>Модульна контрольна робота № 4</i>	2
Разом за 5 семестр		28
Всього за курс		60

6. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1.	<i>Виникнення виховання. Виховання у найдавніші часи</i>	2
2.	<i>Етапи педагогічного дослідження</i>	2

3.	<i>Теорії розвитку особистості</i>	2
4.	<i>Авторитет учителя та його складові</i>	2
Змістовий модуль 2.		
5.	<i>Історія виникнення дидактики</i>	2
6.	<i>Процес навчання</i>	2
7.	<i>Принципи навчання</i>	2
8.	<i>Технології навчання</i>	2
9.	<i>Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів</i>	2
Разом		18
Змістовий модуль 3.		
10.	<i>Закономірності виховання</i>	2
11.	<i>Методи виховання</i>	2
12.	<i>Напрями виховання у сучасній українській школі</i>	4
13.	<i>Профілактика булінгу</i>	2
14.	<i>Організація роботи класного керівника. Педагогічна діагностика</i>	2
Змістовий модуль 4.		
15.	<i>Система освіти в Україні у першій пол.. XIX ст..</i>	2
16.	<i>Педагогічні погляди К.Д. Ушинського</i>	2
17.	<i>Педагогічна діяльність С. Русової, І. Огієнка</i>	2
18.	<i>Передовий педагогічний досвід та його вивчення</i>	2
Разом		20
Всього		38

Самостійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних її видів: підготовка до аудиторних занять (лекцій та практичних занять; завершення розпочатих на практичних заняттях завдань, передбачених робочою програмою курсу; підготовка до контрольних робіт. Підготовка до лекційного заняття передбачає обов'язкове вивчення матеріалу попередньої лекції. Підготовка до практичних занять передбачає обов'язкове вивчення отриманого на лекції теоретичного матеріалу та опрацювання питань, винесених на практичне заняття.

7. Теми семінарських занять (не передбачені навчальним планом)

8. Теми лабораторних занять (не передбачені навчальним планом)

9. Теми індивідуальних робіт (не передбачені навчальним планом)

10. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни відбувається шляхом використання різних методів та технологій. *Пояснювально-ілюстративний метод*: повідомлення інформації з використанням словесних та наочних методів, прийомів, засобів. Найчастіше використовується на лекціях.

Практичні методи: розв'язання педагогічних ситуацій, задач, складання таблиць, графіків, сценаріїв позашкільних заходів, планів роботи класного керівника, планів-конспектів уроків.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу. Передбачає створення проблемних ситуацій, надання допомоги здобувачам освіти у розв'язанні поставлених завдань. Під час проблемного викладу викладач формує у студентів наукове пізнання та мислення.

Частково-пошуковий метод (евристичний) метод спрямований на стимулювання самостійного мислення студентів.

Дослідницький метод стимулює розвиток дослідницької компетентності здобувачів освіти, наукове мислення. Викладач орієнтує студентів на науковий пошук, вчить проводити дослідження, аналізувати джерела.

Репродуктивний метод спрямований на відтворення інформації, способів дій за зразком.

Технології навчання : особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні, ігрові, інтерактивного навчання.

11. Методи та критерії оцінювання освітньої діяльності здобувачів

Оцінювання освітньої діяльності та її результатів здійснюється з використанням усних, письмових та практичних методів. Застосовуються такі види контролю: поточний (усне і письмове опитування, виступи на практичних заняттях, презентації, контрольні роботи, практичні роботи); рубіжний - модульна контрольна робота (тест) – по закінченні вивчення модуля. Підсумкове оцінювання проводиться у формі усного екзамену. Результати освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюються згідно з визначеними критеріями.

Здобувач отримує бали: за прослуховування та навчальну активність на лекціях, роботу на практичних заняттях, виконання модульної контрольної роботи. Модульні контрольні роботи виконуються після вивчення модуля з використанням тестів. При оцінюванні враховуються такі вимоги:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- обсяг і повнота виконаної роботи;
- якість виконання навчальних завдань;

- самостійність, творчий підхід;
- активність у навчальній діяльності;
- академічна доброчесність.

**Порядок переведення рейтингових показників успішності
у європейські оцінки ECTS**

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7.	1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл.

Загальні критерії оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти

Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні

6	7	7	8	10	9	10	8	8	9	8	10	100
---	---	---	---	----	---	----	---	---	---	---	----	-----

Поточний контроль у 5 семестрі												Екзамен
Змістовний модуль 3 – 35 балів						Змістовний модуль 4 - 35 балів						
T11	T12	T13	T14	T15	Мкр 3	T16	T17	T18	T19	T20	Мкр 4	
4	6	5	4	6	10	4	6	5	6	4	10	30

13. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій з курсу;
- завдання для роботи на практичних заняттях, для виконання самостійної роботи;
- робоча навчальна програма;
- плани практичних робіт;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань (тести) для модульних контрольних робіт, питання для семестрового заліку, підсумкового екзамену).

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Галузьяк В. М., Сметанський М. І., Шахов В. І. Педагогіка: Навчальний посібник. Вінниця, «Планер», 2012. 400 с.
2. Дровозюк Л. М. Основи науково-педагогічних досліджень: Конспект лекцій. Вінниця: ТОВ «Вінницька міська друкарня», 2022. 164 с.
3. Дубасенюк О. А. Методологія та методи науково-педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Житомир: Полісся, 2016. 256 с.
4. Зайченко І. Педагогіка. Київ: Ліра-К. 2019. 608 с.
5. Закон України «Про вищу освіту» (у редакції від 26.02.2021) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

6. Закон України « Про освіту» (у редакції від 01.01. 2021). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
7. Закон України "Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text>
8. Козловський Ю.М., Дольнікова Л.В. Педагогіка. Львів: Львівська політехніка, 2018. 316 с.
9. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. Затверджена МОН України від 06.06. 2022 р. № 527. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/show/v0527729-22#Text>
10. Костікова І.І., Дерев'яно Т.Є. Дослідницька культура вчителів у системі методичної роботи школи. Харків: Вид. група « Основа». 2018. 128 с.
11. Лавріненко О. Педагогічний досвід: моніторинг та перспективи: Посібник. Київ, 2018. 256 с.
12. Лаппо В.В. Основи педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР. 2016. 284 с.
13. Левківський М., Пащенко Д. Історія педагогіки. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 380 с.
14. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи: Навчальний посібник. Київ: Видавничий дім « Слово», 2015. 632 с.
15. Нова українська школа: порадник для вчителя / За загальною ред. Н.М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
16. Основні закономірності і принципи виховання. URL: <http://pidruchniki.com/1795072635021>.
17. Пащенко М., Красноштан І. Педагогіка. Київ: Видавництво «Центр фахової літератури». 2019. 228 с.
18. Пихтіна Н. Основи педагогічної техніки. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 316 с.
19. Сбруєва А.А. Практикум з історії педагогіки: навчально-методичний посібник Суми: Вид-во Сум ДПУ імені А.С. Макаренка, 2019. 165 с.
20. Сікорський П.І. Нова педагогіка. Львів: Львівська політехніка. 2021. 540 с.

21. Сухомлинський В.О. Сто порад учителеві. Вибрані твори у 5-ти т. Київ: «Радянська школа», 1976. Т. 2. С. 419-668.

22. Характеристика принципів виховання.
URL: http://eduknigi.com/ped_view.php?id=253.

23. Шулигіна Р. Педагогіка: Навчально-методичний посібник. Суми: Видавництво Університетська книга. 2017. 144 с.

Додаткова література

1. Анненкова І.П. Основи педагогічних вимірювань: навч. метод. посібник. Одеса: Одеський нац. ун-т ім. І. П. Мечникова. 2021. 210 с.

2. Башкір О.І. Теорія виховання: навчально-методичний посібник. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2016. 96 с.

3. Вітченко А.О., Вітченко А.Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі: підручник. Київ: ФОП Ямчинський О. 2020. 272 с.

4. Галузяк В.М., Холковська І.Л. Педагогічна діагностика: Курс лекцій. Вінниця: ТОВ «Нілан- ЛТД». 2015. 164 с.

5. Захарін С. Про академічну доброчесність. Освітній портал. 2020. URL: <https://osvita.ua/blogs/74989/>

6. Дистанційне навчання : виклики, результати та перспективи. Порадник. З досвіду роботи освітян м. Києва: навч.-метод. посібник / Упоряд.: Воротникова І.П., Чайковська Н.В. Київ: КУ ім. Б. Грінченка, 2020. 456 с.

7. Дистанційні технології в освіті : збірник науково-методичних рекомендацій/ за ред. Ю.О. Бурцевої, Д.В. Малєєва. Краматорськ: Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2020. 95 с.

8. Дяченко Н.О. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів вищої школи: підручник. Київ : Ліра – Київ, 2017. 340 с.

9. Козловський Ю.М. Методика науково-педагогічного дослідження: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2018. 196 с.

10. Спілкування в педагогічному процесі: навчальний посібник/ Гарьковець С.О. та ін. Житомир: ТОВ «Видав. Дім « Бук-Друк», 2021. 100 с.

11. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. Київ: Радянська школа. 1976. 237 с.

12. Тесеюк В.М. Основи педагогічної майстерності викладача вищої школи: підручник. Київ: Ліра – К., 2017. 340 с.

13. Щодо організації вихованого процесу в закладах освіти у 2023/2024 н.р. Лист МОН України від 24.08.2023 р. № 1/ 12702-23. URL: <https://mon.go.ua/ua/npa/shodo-orgnizaciy-vihovnogo-procesu-v-zakladah-osviti-u-20232024-navchalnomu-roci>.

15. Інші інформаційні ресурси:

<http://osvita.ua>

<http://urok-ua.com>

<http://pedpresa.ua>

<http://educlub.com.ua>

<http://ukped.com>

<http://teacherjournal.com.ua>